

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»
Нерубайський академічний ліцей №1 Нерубайської сільської
ради Одеського району Одеської області
Одеський приватний заклад освіти «Тіква–Ор Sameax»

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
III ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В СУЧАСНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ»**

Одеса
2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»
Нерубайський академічний ліцей №1 Нерубайської сільської
ради Одеського району Одеської області
Одеський приватний заклад освіти «Тіква–Ор Sameax»

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«МОДЕРНІЗАЦІЯ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В СУЧАСНИХ
ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ»**

Одеса
2026

УДК: 371

DOI: <https://doi.org/10.24195/ModernisationEP-2026-3>

М 74

*Рекомендовано до друку Вченою Радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»
Протокол № 10 від 26 лютого 2026 року*

Рецензенти:

***Княжева Ірина**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Університету Ушинського;*

***Тягнирядно Євгенія**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри мовної підготовки Одеського державного університету внутрішніх справ.*

М 74 Модернізація освітнього процесу в сучасних закладах освіти:
збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції
(м. Одеса, Україна, 20 лютого 2026 року). Університет Ушинського. Одеса:
Бондаренко М.О., 2026. 372 с.

ISBN 978-617-8814-06-9

УДК: 371

*Усі матеріали збірника подаються у редакції авторів.
Відповідальність за достовірність фактів несуть автори.*

ISBN 978-617-8814-06-9

- © Кафедра педагогіки Університету Ушинського, 2026;
- © Нерубайський академічний ліцей №1 Нерубайської сільської ради Одеського району Одеської області, 2026;
- © Одеський приватний заклад освіти «Тіква–Ор Sameax», 2026.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ №1: РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВИТИ 6

1. Артемьева І.С. Педагогічна практика як пропедевтичний етап формування професійного іміджу майбутнього вчителя..... 6
2. Афанасьєв В.В. Інтеграція технологій штучного інтелекту (ШІ) у процес підготовки майбутніх учителів інформатики як специфічна характеристика оновлення освітнього простору педагогічного університету 12
3. Бартенева І.О. Діалогічні форми навчання як засіб формування екологічної культури здобувачів вищої освіти 19
4. Галіцян О.А. Методичний ресурс актуалізації акмеологічного сегменту підготовки майбутніх викладачів закладу вищої освіти (на матеріалі освітнього компоненту «Акмеологічна культура та акмефьючеринг викладача») 32
5. Княжева І.А., Тарасовська М.Ю. Підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до формування безпечної поведінки дітей старшого дошкільного віку..... 38
6. Княжев І.О. Математична підготовка майбутніх педагогів як основа формування здатності до прогнозування: огляд сучасних наукових досліджень 44
7. Кібіч Д.О. Модель формування комунікативної культури майбутніх фахівців у системі технологічної та дизайнерської професійної освіти 50
8. Лісогор А.В. Проектно-орієнтоване навчання як інструмент розвитку інноваційного мислення студентів дизайнерських спеціальностей..... 55
9. Moroza V. The role of non-formal education in the professional development of university teachers 61
10. Ноздрова К.В. Модернізація системи підготовки майбутніх юристів у закладах вищої освіти..... 67
11. Naudyonov I. Specifics of training future teachers in pedagogical institutions of higher education 73
12. Palshkova I. Didascological and acmeological approaches as innovative strategies for constructing the architectonics of the educational and scientific space of the pedagogical university 78
13. Соловейчук О.М. Проектування та розробка ІІІ-асистента: практична підготовка майбутніх учителів природничо-математичних дисциплін 84
14. Zhong Chenyu Culturological approach as a key factor in preparing future art teachers 96
15. Чорний О.С. Методична підготовка майбутніх учителів як ключовий компонент професійної освіти в умовах модернізації освітнього простору. 102
16. Шедіна С.В. Комп'ютерне моделювання як дидактичний засіб підвищення ефективності підготовки майбутніх дизайнерів у закладах вищої освіти 108
17. Штреблев М.Ю. Особливості підготовки майбутніх учителів до фасилітаційної взаємодії в освітньому просторі 113

Княжев Ігор Олексійович,
аспірант кафедри педагогіки
Державного закладу
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

МАТЕМАТИЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ЗДАТНОСТІ ДО ПРОГНОЗУВАННЯ: ОГЛЯД СУЧАСНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Актуальність дослідження. Здатність до прогнозування розглядається як важлива складова професійної підготовки майбутнього педагога, що ґрунтується на розвиненому аналітичному, логіко-математичному мисленні, формування якого значною мірою забезпечує математична підготовка. Математична підготовка відіграє роль базису, на якому будується вміння майбутнього педагога розуміти суть, сенс і опанувувати як загальними, так і вузько орієнтованими в рамках професії знаннями, формує основу культурного, інтелектуального, творчого розвитку особистості. Математична підготовка є однією з суттєвих складників професійної підготовки майбутніх педагогів, оскільки математика є важливим способом пізнання навколишнього світу, його закономірностей, пошуку варіантів прикладного використання отриманих знань.

Виклад основного матеріалу. Проблеми гуманітаризації математичних знань присвячені дослідження Г.Варварецької, П.Греса, Т.Ключенко, Н.Набатникова, Є.Шкіна та ін. Шлях вирішення проблеми вчені бачать у забезпеченні професійної спрямованості циклу математичних дисциплін, нерозривного зв'язку математики з гуманітарними науками. М.Бантова, Г.Бельтюкова, М.Богданович, М.Глузман, Л.Кочина, А.Пішкало, О.Пчолко, С.Скворцова, Л.Стойлова, М.Моро та ін. Вибір показників як результату її успішності, як відомо, залежить від вихідної парадигми як вихідного концептуального підходу, моделі постановки та вирішення проблем у галузі освіти.

Готовність як результат професійної підготовки майбутніх освітян розглядали В.Іванова, С.Максименко, О.Мороз, О.Ліненко та ін. Використання особистісного підходу дозволяє трактувати готовність як «дієвий стан особистості, який виявляється у здатності продуктивної реалізації знань, умінь, навичок та дозволяє особистості швидко орієнтуватися, продуктивно реалізовувати прийняті рішення, створювати творчу обстановку» [5, с.6]. Готовність розглядається як складна динамічна структура, сукупність інтелектуальних, емоційних, мотиваційних та вольових сторін психіки людини у їх співвідношенні із зовнішніми умовами та майбутніми завданнями. Вони пропонують таку структуру готовності: позитивне ставлення до виду діяльності, професії, адекватні їй риси характеру, здібності, темперамент, мотивація; необхідні знання, навички, уміння; стійкі професійно важливі особливості пізнавальних, емоційних та вольових процесів.

В. Іванова [4] стверджує, що готовність майбутніх педагогів до творчої професійної діяльності – це не стихійний, а педагогічно керований складний динамічний процес, успішність протікання якого багато в чому визначається тим, наскільки систематичною є діяльність, спрямована на розвиток складових цього особистісного новоутворення. У своєму дослідженні вона виходить з того, що даний феномен – це складне особистісне новоутворення, що поєднує стійку мотивацію творчої діяльності, знання про теоретичні основи педагогічної творчості, емоційно-психологічну спрямованість і творчі здібності особистості, що забезпечують створення оригінальних продуктів професійної діяльності та здатність до нестандартного вирішення.

Важливим складником професійно-педагогічної культури є математична культура. Є.Лодатко справедливо стверджує, що «математична культура виростає із загальної культури, що є середовищем та матеріалом для становлення першої» [5, с.1]. Сам термін «математична культура» виник у першій чверті ХХ століття та зводився до системи знань та умінь. Однак надалі розуміння та визначення сутності цього феномена змінювалося, і на даний момент не існує єдиної думки з цього питання. Його поява багато в чому

визначається поширенням культурологічного підходу до освіти, пов'язаним із сучасною ситуацією, коли освіта розглядається як невід'ємна частина та форма трансляції культури, процес, спрямований на культуровідповідний розвиток особистості. Однак надалі розуміння та визначення сутності цього феномена змінювалося, і на даний момент не існує єдиної думки з цього питання. Виникнення нових, зміна, плюралізм освітніх парадигм пов'язують з тим, що культуру індустріального суспільства, орієнтовану на отримання готового знання та інформації, поступово заміняє сучасна, постіндустріальна, спрямована на народження живої думки, на творчу ціннісно орієнтовану активність конкретної особистості, здатна тільки працювати з ними. ними, осмислювати, привласнювати ідеї різних культур для самореалізації у житті.

Важливою особливістю сучасної освіти є використання компетентнісного підходу як однієї з пріоритетних парадигм. І.Зязюн звертає увагу на важливість особистого досвіду у набутті компетентності. Основну увагу він звертає на розвиток свого творчого потенціалу. Основну роль у формуванні досвіду він надає «задачному підходу, імітації, моделювання, проєктного та контекстного методів навчання, інтеграції навчальної та дослідницької роботи» [3, с. 318].

Математична компетентність педагога стала предметом досліджень Г.Михаліна, С.Бурчак, Н.Глузман, С.Ракова та ін. Математична компетентність, за визначенням С.Ракова [6] – це вміння бачити та використовувати математику в реальному житті, розуміти сенс і метод математичного моделювання, вміння побудови математичної моделі, дослідження її математичними методами та інтерпретація отриманих результатів з урахуванням оцінки похибки дослідження. Також автор звертає увагу на те, що нові цілі та зміст компетентнісної освіти вимагають зміни позиції того, хто навчається у процесі навчання. Останній має бути активним суб'єктом здобуття особистого досвіду. Крім важливої ролі того, хто навчається, підкреслює навчачь, суттєвим є і робота викладача з формування компетентності майбутніх фахівців, що визначає стилі, умови та мотиви такої діяльності. Автор також виділяє такий аспект: сучасні вимоги до професійної компетентності фахівця неможливо

звести, як було ще нещодавно, до сукупності знань, умінь та навичок. Потрібно формувати систему професійної культури. Професійна компетентність фахівця формується у процесі професійно-спрямованого вивчення профільних дисциплін, а професійна культура має формуватися під час всього навчання у ЗВО щодо всіх навчальних дисциплін.

Працюючи в межах компетентнісної парадигми, К.Халецька пропонує модель формування прогностичної компетентності майбутніх учителів математики як цілісного професійно-педагогічного феномену. У цій моделі підкреслюється, що здатність до прогнозування педагогічної діяльності ґрунтується на розумінні основ педагогічної прогностики, аналітичних і рефлексивних умінь, які інтегрують математичні знання з професійним досвідом майбутніх педагогів [8]. Такий підхід сприяє розгортанню прогностичної компетентності як системи знань, вмінь і здібностей, що забезпечують здатність аналізувати минулі та поточні освітні процеси і на цій основі передбачати можливі освітні сценарії й ефективні освітні рішення в практичній діяльності вчителя.

Є.Спіцин та В.Лещенко [7] визначають прогностичну компетентність учителя як здатність передбачати розвиток освітніх процесів, адаптуватися до змін та формувати ефективні освітні стратегії, що є важливою складовою професійного стандарту вчителя в сучасній системі освіти України та світу. Учені зауважують, що прогностична компетентність виявляється у вмінні вчителя раціонально управляти часом і ресурсами, проєктувати можливі сценарії навчальної діяльності та вибудовувати алгоритми педагогічних дій відповідно до очікуваних результатів. Такий підхід безпосередньо корелює з математичною підготовкою майбутніх педагогів, оскільки передбачає сформованість аналітичного мислення, навичок моделювання, прогнозування наслідків і прийняття рішень на основі аналізу даних. На прикладі японської освітньої системи автори демонструють, що прогностична компетентність учителя ґрунтується не лише на оцінюванні навчальних досягнень учнів, а й на передбаченні потенційних труднощів, індивідуальних освітніх траєкторій і

довгострокових результатів розвитку особистості. Це актуалізує роль математичної підготовки як інструментального підґрунтя для формування здатності майбутніх педагогів до прогнозування, оскільки саме математичні методи забезпечують логічну послідовність, структурованість і обґрунтованість педагогічних прогнозів.

В.Чайченко аналізує тенденції методико-математичної підготовки вчителів початкової школи, підкреслюючи необхідність інтеграції математичних знань із професійними педагогічними вміннями, що сприяє здатності вирішувати складні освітні ситуації на основі логічного аналізу та моделювання навчальних процесів [9]. Подібні висновки містяться в роботах Т.Зорочкиної іта К.Гнезділової, які визначають методико-математичну компетентність як систему знань і умінь, здатних вирішувати професійні завдання, що включають оцінювання освітніх результатів і прогнозування освітніх потреб учнів [2]. Крім того, в українській науковій літературі зростає увага до дослідницьких підходів, де математична підготовка розглядається як основа розвитку умінь прогнозування в контексті педагогічного дослідження: здобувачі вищої освіти формують прогностичну компетентність через постановку гіпотез, аналіз даних і очікуваних результатів, що є важливою передумовою їхньої професійної компетентності [1].

Висновки. Математична підготовка є важливим складником професійної підготовки майбутніх освітян у закладі вищої освіти, а її результативність – запорукою успішності майбутньої педагогічної діяльності. У такому контексті математична підготовка постає як універсальний інтелектуальний інструмент, що підсилює рефлексивну, прогностичну та стратегічну складові професійної діяльності педагога. Математична підготовка майбутніх педагогів створює теоретичне та інструментальне підґрунтя для формування їхньої здатності до педагогічного прогнозування.

Список використаних джерел

1. Андрієвський Б.А., Пермінова Л.А. Формування у здобувачів вищої освіти уміння прогнозувати у процесі педагогічного дослідження. *Педагогічні науки: збірник наукових праць*. 2022. № 100. С. 5–11.
2. Зорочкіна Т. С., Гнезділова К. М. Формування методико-математичної компетентності майбутніх учителів початкової школи. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. 2022. Вип. 3. С.59–63.
3. Зязюн І.А. Філософія педагогічної дії: монографія. Черкаси: ЧНУ ім. Б.Хмельницького, 2008. 608 с.
4. Іванова В.В. Формування готовності майбутніх вчителів математики до творчої педагогічної діяльності. *Педагогіка вищої та середньої школи: Збірник наукових праць*. Кривий Ріг: КДПУ, 2004. Вип. 7. С. 54–61.
5. Лодатко Є.О. Математична культура вчителя початкових класів: монографія. Ред.: С.Т.Золотухіна; Міжнар. екон.-гуманіт. ун-т імені С.Дем'янчука. Рівне; Слов'янськ, 2011. 322 с.
6. Раков С.А. Математична освіта: компетентнісний підхід з використанням ІКТ: монографія. Харків: Факт, 2005. 360 с.
7. Спіцин Є., Лещенко В. Прогностична компетентність учителя: сутність і місце у професійному стандарті. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Педагогіка»*. 2024. Т.1(17). С.58–61.
8. Халецька К.В. Модель формування прогностичної компетентності майбутніх учителів математики. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. 2023. №67(2). С.351–356.
9. Чайченко В.Ф. Сучасні тенденції методико-математичної підготовки майбутніх учителів Нової української школи. *Освітньо-науковий простір*. 2022. № 3(2). С. 115-122.

Наукове видання

Колектив авторів

МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В СУЧАСНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
III ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
М. ОДЕСА, УКРАЇНА, 20 ЛЮТОГО 2026 РОКУ

Українською мовою

Відповідальний редактор: Ірина Олександрівна Бартенєва
*кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки
Державного закладу «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д.Ушинського»*

Підписано до друку 06.03.2026 р.
Формат 60×84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman
Друк офсетний. Ум. друк. арк. 21,62. Наклад 300 прим.
Зам. № 0603/1

Надруковано з готового оригінал-макета у друкарні «Апрель»
ФОП Бондаренко М. О.
65045, м. Одеса, вул. В. Арнаутська, 60
Тел.: +38 (048) 700 11 55
info@aprel.od.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців ДК № 4684 від 13.02.2014

